

Prese un informācija

Eiropas Savienības Vispārējā tiesa
PAZIŅOJUMS PRESEI Nr. 188/21
Luksemburgā, 2021. gada 20. oktobrī

Spriedumi lietās T-240/18 un T-296/18
Polskie Linie Lotnicze "LOT"/Komisija

Vispārējā tiesa noraida aviosabiedrības *Polskie Linie Lotnicze "LOT"* prasības, kas celtas par Komisijas lēmumiem, ar kuriem atļauti koncentrācijas darījumi, kas attiecas uz noteiktu grupas *Air Berlin* aktīvu iegādi, kuru īstenojušas attiecīgi *easyJet* un *Lufthansa*

Saistībā ar pastāvīgu finansiālā stāvokļa pasliktināšanos aviosabiedrība *Air Berlin plc* 2016. gadā īstenoja reorganizācijas plānu. Šajā sakarā 2016. gada 16. decembrī tā ar aviosabiedrību *Deutsche Lufthansa AG* (turpmāk tekstā – "*Lufthansa*") noslēdza līgumu par to, ka pēdējai minētajai tiek apakšizīrētas dažādas lidmašīnas kopā ar to apkalpēm.

Tomēr saistībā ar zaudētu finansiālo atbalstu, ko *Air Berlin* aizdevumu formā sniedza viens no tās galvenajiem akcionāriem, 2017. gada 15. augustā tā bija spiesta uzsākt maksātnespējas procedūru. Šādos apstākļos Vācijas iestāžu piešķirtajam glābšanas atbalstam, ko Komisija apstiprināja¹, bija tai jāļauj turpināt darbību trīs mēnešus, tostarp tālab, lai varētu tikt cedēti tās aktīvi.

Šis mērķis konkrēti tika īstenots, noslēdzot divus līgumus. Pirmām kārtām, līgumu, kurš tika noslēgts 2017. gada 13. oktobrī un kurā bija paredzēts, ka *Lufthansa* pārņem tostarp *Air Berlin* meitasuzņēmumu, kam pirms tam ir jānodod dažādas lidmašīnas kopā ar to apkalpēm, kā arī laika nišas², kuras bija tās rīcībā vairākās lidostās, tostarp Diseldorfas, Cīrihes, Hamburgas, Minhenes, Štutgartes un Berlīnes-Tēgeles lidostās. Otrām kārtām, līgumu, kas 2017. gada 27. oktobrī tika noslēgts ar aviosabiedrību *easyJet* un kas galvenokārt attiecās uz to, ka pēdējai minētajai tiek nodotas laika nišas, kuras bija *Air Berlin* rīcībā, tostarp Berlīnes-Tēgeles lidostā. *Air Berlin* pārtrauca darbību nākamajā dienā, vēl pirms tiesa to atzina par maksātnespējīgu ar 2017. gada 1. novembra nolēmumu.

2017. gada 31. oktobrī *Lufthansa* paziņoja Komisijai – saistībā ar tās prerogatīvām koncentrāciju kontroles jomā³ – par 2017. gada 13. oktobra līgumā paredzēto koncentrācijas darījumu. 2017. gada 7. novembrī *easyJet* tāpat paziņoja par darījumu, kas paredzēts 2017. gada 27. oktobra līgumā (turpmāk tekstā kopā ar *Lufthansa* paziņoto darījumu – "attiecīgie koncentrācijas darījumi"). Komisija to, ka *Lufthansa* paziņotais koncentrācijas darījums ir saderīgs [ar iekšējo tirgu], ņemot vērā tās saistības⁴, konstatēja ar 2017. gada 21. decembra lēmumu C(2017) 9118 *final* un to, ka *easyJet* paziņotais koncentrācijas darījums ir saderīgs, – ar 2017. gada 12. decembra lēmumu C(2017) 8776 *final* (turpmāk tekstā kopā – "apstrīdētie lēmumi"). Proti, tā nonāca pie secinājuma, ka attiecīgie koncentrācijas darījumi nerada nopietnas šaubas par to saderību ar iekšējo tirgu. Šajā saistībā pirmo reizi lietās par pasažieru gaisa

¹ 2017. gada 4. septembra Lēmums C(2017) 6080 *final* par valsts atbalstu SA.48937 (2017/N) – Vācija, par *Air Berlin* glābšanu (OV 2017, C 400, 7. lpp.).

² Laika nišas ir atļaujas aviosabiedrībām izmantot visu vajadzīgo lidostas infrastruktūru gaisa pārvadājumu pakalpojumu sniegšanai precīzā datumā un laikā no šīs lidostas vai uz to.

³ Šajā gadījumā runa ir par prerogatīvām, uz kurām attiecas Padomes Regula (EK) Nr. 139/2004 (2004. gada 20. janvāris) par kontroli pār uzņēmumu koncentrāciju (EK Apvienošanās regula) (OV 2004, L 24, 1. lpp.).

⁴ Šajā gadījumā, lai kļiedētu šaubas par paziņotās koncentrācijas saderību saistībā ar tās pozīciju Diseldorfas lidostā, *Lufthansa* piedāvāja Komisijai, piemērojot EK Apvienošanās regulas 6. panta 2. punktu, būtiski samazināt to laika nišu skaitu, kuras tai tiktu nodotas saistībā ar šo koncentrāciju.

pārvadājumiem Komisija nav noteikusi konkrēto tirgu, atsaucoties uz pilsētu pāri: no izlidošanas punkta līdz galamērķa punktam (turpmāk tekstā – “O&D tirgi”). Proti, pirmām kārtām, Komisija konstatēja, ka *Air Berlin* pārtrauca darbību pirms šo koncentrāciju veikšanas un neatkarīgi no tām. No minētā tā secināja, ka *Air Berlin* izstājās no visiem O&D tirgiem, kuros tā iepriekš darbojusies. Otrām kārtām, Komisija uzskatīja, ka attiecīgie koncentrācijas darījumi galvenokārt attiecās uz laika nišu nodošanu, un konstatēja, ka šīs laika nišas netika skartas nevienā konkrētajā O&D tirgū. Rezultātā tā uzskatīja, ka analīzes vajadzībām būtu jāapkopo visi O&D tirgi no un uz katru no lidostām, ar kurām bija saistītas laika nišas. To darot, tā tādējādi noteica konkrētos tirgus kā pasažieru gaisa pārvadājumu pakalpojumu tirgus no vai uz šīm lidostām. Pēc tam Komisija pārbaudīja, vai ar minētajiem koncentrācijas darījumiem nevar tikt radīts “būtisks šķērslis efektīvai konkurencei”, šajā gadījumā – tostarp piedēvējot attiecīgi *easyJet* un *Lufthansa* spēju un interesi bloķēt piekļuvi šiem tirgiem.

Uzskatīdama, ka Komisijas veiktā analīze ir kļūdaina gan no izmantotās metodoloģijas, gan no rezultātu viedokļa, aviosabiedrība *Polskie Linie Lotnicze “LOT”* (turpmāk tekstā – “prasītāja”), kas sevi dēvē par attiecīgo koncentrācijas darījumu pušu tiešo konkurenti, vērsās Vispārējā tiesā, ceļot divas prasības atcelt attiecīgi katru no apstrīdētajiem lēmumiem.

Ar 2021. gada 20. oktobra spriedumiem Vispārējā tiesa noraida šīs prasības, tādējādi it īpaši apstiprinot to, ka Komisija var izmeklēt vien O&D tirgus kopumā no vai uz lidostām, ar ko ir saistītas *Air Berlin* laika nišas, nevis individuāli izvērtēt katru no O&D tirgiem, kuros piedalījušās *Air Berlin* un attiecīgi – *Lufthansa* un *easyJet*.

Vispārējās tiesas vērtējums

Pirmkārt, kas attiecas uz pamatu par konkrēto tirgu kļūdainu noteikšanu, Vispārējā tiesa uzskata, vispirms, ka prasītājas mēģinājumi apstrīdēt Komisijas attiecīgo koncentrācijas darījumu un to konteksta izklāsta faktoloģisko precizitāti ir neveiksmīgi. Šajā saistībā Vispārējā tiesa tostarp norāda, ka Komisija varēja pamatoti uzskatīt, ka *Air Berlin* darbība tika izbeigta pirms attiecīgajiem koncentrācijas darījumiem un neatkarīgi no tiem un ka līdz ar to *Air Berlin* vairs nedarbojās nevienā no O&D tirgiem. Tālāk – tā kā *Air Berlin* laika nišas nebija saistītas ne ar vienu no O&D tirgiem, Vispārējā tiesa uzskata, ka Komisija ir pamatoti norādījusi, ka *Lufthansa* un attiecīgi *easyJet* varētu šīs laika nišas izmantot citos O&D tirgos, nevis tajos, kuros darbojās *Air Berlin*. Līdz ar to tā spriež, ka – atšķirībā no koncentrācijas darījumiem, kas saistīti ar aviosabiedrībām, kuras vēl darbojas tirgū, – šajā konkrētajā gadījumā nebija skaidrs, vai attiecīgie koncentrācijas darījumi jebkādā veidā ietekmē konkurenci O&D tirgos, kuros darbojās *Air Berlin* pirms savas darbības izbeigšanas. Visbeidzot – Vispārējā tiesa konstatē, ka prasītāja nav sniegusi nopietnas norādes par to, ka tās identificēto O&D tirgu individuāls novērtējums būtu varējis ļaut konstatēt būtisku šķērslis efektīvai konkurencei, ko nebija iespējams atklāt ar Komisijas veikto konkrētā tirgus noteikšanu.

Otrkārt, kas attiecas uz pamatu par acīmredzamu kļūdu vērtējumā par attiecīgo koncentrācijas darījumu sekām, Vispārējā tiesa vispirms atgādina, ka Komisijai, īstenojot tai EK Apvienošanās regulā piešķirtās pilnvaras, ir zināma rīcības brīvība, tostarp attiecībā uz sarežģītiem ekonomiskiem vērtējumiem, kas tai šajā saistībā ir jāveic. Līdz ar to, pārbaudot Savienības tiesā šādu pilnvaru īstenošanu, ir jāņem vērā šādi Komisijai atzīta rīcības brīvība. To precizējusi, Vispārējā tiesa uzskata, ka attiecīgo koncentrācijas darījumu ietekmes uz pasažieru gaisa pārvadājumu pakalpojumu tirgiem no un uz attiecīgajām lidostām analīze nav atklājusi nevienu acīmredzamu kļūdu vērtējumā, tostarp ņemot vērā nelielo satiksmes blīvumu tajās vai arī šo koncentrācijas darījumu ļoti ierobežoto ietekmi uz *Lufthansa* un *easyJet* rīcībā esošo laika nišu daļu pieaugumu. Attiecībā, konkrētāk, uz *Lufthansa* paziņoto koncentrāciju, prasītājam nav arī pamata apgalvot, ka Komisija ir pieļāvusi acīmredzamu kļūdu vērtējumā par 2016. gada 16. decembra līguma sekām, tostarp ņemot vērā to, ka šis līgums jau ļāva *Lufthansa* izmantot lidmašīnas kopā ar to apkalpēm uz sešiem gadiem, pirms tā tos galīgi iegūtu minētā koncentrācijas darījuma rezultātā. Visbeidzot, attiecībā uz *easyJet* paziņoto koncentrāciju, Vispārējā tiesa norāda, ka laika nišas ir vajadzīgas pasažieru gaisa pārvadājumu pakalpojumu sniegšanai. No minētā tā secina, ka starp laika nišu piešķiršanu un šo pakalpojumu sniegšanu pastāv “vertikālas” attiecības

un ka tādēļ Komisija varēja pamatoti atsaukties uz pamatnostādņem par “nehorizontālām” koncentrācijām⁵.

Treškārt, Vispārējā tiesa noraida iebildumus par to, ka *Lufthansa* neesot pietiekami pildījusi savas saistības attiecībā uz paziņoto koncentrāciju, kā arī to, ka *easyJet* vispār neesot uzņēmusies šādas saistības, ar pamatojumu, ka prasītāja nevar pamatoti apgalvot, ka šīs koncentrācijas acīmredzami varētu radīt būtisku šķērslī efektīvai konkurencei. Šī iemesla dēļ tā nospriež, ka nav pamatoti arī prasītājas iebildumi, ar kuriem tā pārmet Komisijai, ka tā neesot ņēmusi vērā iespējamu efektivitātes palielināšanos minēto koncentrāciju dēļ.

Ceturtkārt, Vispārējā tiesa norāda, ka prasītāja nav pierādījusi, ka finansiālais atbalsts, ko *Air Berlin* saņēma kā glābšanas atbalstu, ir daļa no aktīviem, kas attiecīgi nodoti *easyJet* un *Lufthansa* saistībā ar attiecīgajiem koncentrācijas darījumiem, un tādēļ noraida iebildumus par to, ka Komisijai savā analizē esot bijis jāņem vērā šis atbalsts. Turklāt attiecībā uz Regulas Nr. 95/93⁶ 8.a panta 2. punkta pārkāpumu, ko savā prasībā arī ir apgalvojusi prasītāja, Vispārējā tiesa norāda, ka Komisijas kompetencē neesot bijis piemērot šo tiesību normu.

Visbeidzot Vispārējā tiesa, par nepamatotu atzīstot prasītājas pamatu par pamatojuma neesamību un tādēļ pilnībā noraidot pamatus katrā no abām lietām, noraida abas prasības un uzskata, ka šajos apstākļos nav jālemj par pieņemamību.

ATGĀDINĀJUMS. Apelācijas sūdzību, kas attiecas tikai uz tiesību jautājumiem, par Vispārējās tiesas nolēmumu var iesniegt Tiesā divu mēnešu un desmit dienu laikā no nolēmuma paziņošanas brīža.

ATGĀDINĀJUMS. Atcelšanas prasības ir vērstas uz to, lai atceltu Savienības iestāžu tiesību aktus, kas ir pretrunā Savienības tiesībām. Noteiktos apstākļos dalībvalstis, Eiropas iestādes un privātpersonas var celt atcelšanas prasību Tiesā vai Vispārējā tiesā. Ja prasība ir pamatota, tiesību akts tiek atcelts. Attiecīgajai iestādei ir jānovērš iespējamās nepilnības tiesiskajā regulējumā, kas radušās sakarā ar tiesību akta atcelšanu.

Neoficiāls dokuments plašsaziņas līdzekļu vajadzībām, kas Vispārējai tiesai nav saistošs.

Pilns spriedumu teksts ([T-240/18](#) un [T-296/18](#)) tiek publicēts CURIA tīmekļvietnē pasludināšanas dienā.

Kontaktpersona presei: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127

Attēli saistībā ar spriedumu pasludināšanu ir pieejami [“Europe by Satellite”](#) ☎ (+32) 2 2964106

---

⁵ Pamatnostādnes par nehorizontālo apvienošanu novērtēšanu saskaņā ar Padomes Regulu par kontroli pār uzņēmumu koncentrāciju (OV 2008, C 265, 6. lpp.). Turklāt Vispārējā tiesa noraida prasītājas iebildumu par šo pamatnostādņu pārkāpumu, norādot, ka būtiskas ietekmes esamība attiecīgajos tirgos pati par sevi nav pietiekama, lai konstatētu konkurences problēmas.

⁶ Precīzāk, runa ir par Padomes Regulu (EEK) Nr. 95/93 (1993. gada 18. janvāris) par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz laika nišu piešķiršanu Kopienas lidostās (OV 1993, L 14, 1. lpp.), ar grozījumiem, kas izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 18. jūnija Regulu (EK) Nr. 545/2009 (OV 2009, L 167, 24. lpp.).